

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Навчально-науковий інститут
соціально-педагогічної та мистецької освіти

Кафедра іноземних мов

Програма
державного комплексного екзамену
з англійської мови
та методики її навчання

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

Спеціальність: *013 Початкова освіта.*

Освітньо-професійна програма: *Початкова освіта*

Іноземна мова

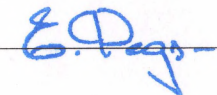
2020 р

2
Програма комплексного екзамену з англійської мови та методики її
навчання / Укл. Н.А. Молодиченко, О.А. Гончарова, Л.О. Калужська. –
Мелітополь, 2020. – 27 с.

Схвалено на засіданні кафедри іноземних мов
Протокол № 11 від 16 червня 2020 р.

Затверджено на засіданні Вченої ради ННІСПМО імені Богдана Хмельницького
Протокол № 11 від 25 червня 2020 р.

Директор ННІСПМО

О.В. Федорова

Пояснювальна записка

Становлення української державності – складний і тривалий процес, важлива роль у якому належить професіоналам – фахівцям з різних галузей знань і практичної діяльності. Прогресивний поступ української нації залежить саме від професіоналізму фахівців, завдання підготовки яких покладається на вищу школу.

З метою реалізації стратегічного курсу України на інтеграцію до Європейського Союзу, забезпечення всебічного входження України в Європейський політичний, економічний і правовий простір, та створення передумов для набуття Україною членства в Європейському Союзі, указами Президента України затверджена Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу. Основними напрямками культурно-освітньої і науково-технічної інтеграції визначено впровадження Європейських норм і стандартів в освіті, науці і техніці, поширення власних культурних і науково-технічних здобутків в Європейському Союзі. У кінцевому результаті такі кроки працюватимуть на підвищення в Україні європейської культурної ідентичності та інтеграцію до загальноєвропейського інтелектуально-освітнього та науково-технічного середовища.

Держава має здійснювати контроль за рівнем якості освіти і професійної підготовки за допомогою вимірювань показників якості вищої освіти, які набув індивід у результаті реалізації вищим навчальним закладом освітньо-професійної програми підготовки по критеріях досягнення цілей вищої освіти.

Магістр – Рівень вищої освіти особи, яка на основі ступеня вищої освіти бакалавра (спеціаліста) здобула повну вищу освіту та відповідні компетентності, достатні для виконання професійних завдань та обов'язків (робіт) інноваційного характеру певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у певному виді економічної діяльності.

Рівень вищої освіти випускника закладу вищої освіти України та ступінь його компетентності відповідно до Болонського процесу мають відповідати

європейському ринку праці, а отже, бути свідоцтвом кваліфікації при працевлаштуванні в галузі діяльності, за якою здобута освіта.

Комплексний екзамен з іноземної мови та методики її навчання має за мету перевірити готовність майбутнього вчителя іноземної мови до практичної діяльності в початковій школі та сформованість низки компетентностей.

Програма державного екзамену складається з таких основних блоків: практика усного та писемного мовлення; лексикологія англійської мови; теоретична граматики англійської мови; методика викладання іноземної мови у початковій школі.

Основна мета навчання практичного курсу іноземної мови – підготовка кваліфікованих фахівців – майбутніх учителів іноземної мови для початкових шкіл.

Після опанування навчальних предметів фахівці повинні продекламувати наступні компетентності:

- 1) вміти вести цілеспрямовану бесіду і бесіду-дискусію в межах тематики програми, передавати зміст і розгорнутий коментар прочитаного або прослуханого, а також давати підготовлені й непередбачені повідомлення;
- 2) розуміти нормативне монологічне й діалогічне мовлення;
- 3) реферувати й анотувати матеріали з оригінальних, текстових, звукових і аудіовізуальних джерел;
- 4) інтерпретувати усно й письмово тексти різного характеру з точки зору їх лінгво-стилістичної й літературознавчої значущості;
- 5) самостійно працювати над удосконаленням набутих умінь і навичок усного та писемного іншомовного мовлення.

Кваліфікація вчителя іноземної мови вимагає наявності наступних загально-педагогічних компетентностей:

- уміння рефлексії та самооцінювання шляхом ефективного використання засобів професійного розвитку;

- володіння технологіями сприяння процесу учіння та досягнення студентами поставленої мети;
- здатність аналізувати переваги та недоліки інформаційних та комунікаційних технологій, а також визначати шляхи їх інтеграції в навчальний процес.

Важлива роль відводиться такому аспекту як лінгвокраїнознавство, яке передбачає системне й цілеспрямоване вивчення країнознавчих повідомлень під час навчання і реалізацію відповідних знань на рівні всіх сфер спілкування.

Реалізація викладених цілей і завдань навчального процесу з іноземної мови здійснюється на основі міжпредметних зв'язків: знань, умінь і навичок, які студент набув під час вивчення предметів, що входять до навчального плану підготовки вчителів іноземної мови за ступенем вищої освіти «Магістр».

Англійська мова.

Практика усного та писемного мовлення

Фонетика. Артикуляційна і просодична бази як компоненти фонетичної бази. Артикуляційна база англійської мови. Статичний аспект артикуляційної бази – положення основних артикуляцій: плоский (щільне прилягання до зубів), уклад губ, підтягнутість кінчика язика від зубів, низьке положення задньої частини язика. Динамічний аспект – характер переходу від приголосного до голосного та від голосного до приголосного, динаміка артикуляції голосного в межах складу, на стиках складів (слів).

Просодична база: мелодика, фразова акцентуація, ритм на рівні просодичної бази. Специфіка мелодійного контуру англійського мовлення – переважання поступового несхідного руху голосового тону, переважання широкого діапазону голосу; нисхідно – висхідний тон. Специфіка фразової акцентуації – сильне виділення наголошеного складу. Специфіка ритму англійського мовлення: контрастне виділення наголошеного складу в акцентній (ритмічній) групі англійської мови.

Грамматика. Іменник. – Граматичні категорії іменника: число, відмінок. Основні синтаксичні функції: підмет, додаток, предикатив. Іменники загальні та власні; такі, що піддаються переліку, і такі, що не піддаються переліку; абстрактні та конкретні; такі, що означають живу істоту і неживий предмет; предметні та збірні.

Число. Однина, множина. Утворення форми множини.

Артикль. Службовий індикатор іменника. Система артиклів: неозначений, означений артикль; значуща відсутність (нульовий) артикль. Фонетично сильні та слабкі форми артикля. Основні функції артикля. Семантичний зв'язок означеного артикля з вказівним займенником. Ототожнююча функція означеного артикля.

Дієслово. Граматичні категорії дієслова: особа, число, час, вид, стан, спосіб. Особові та неособові форми дієслова (інфінітив, герундій,

дієприкметник, дієприслівник). Основна функція особових форм дієслова – вираження присудка. Функції неособових форм дієслова.

Три базові форми дієвідміни: основа теперішнього часу, основа минулого часу (дієприкметник ІІ). Правильні (регулярні) та неправильні (нерегулярні) дієслова.

Дієслова смислові, службові (модальні, аспектні, дієслова зв'язки) та допоміжні. Дієслова перехідні та неперехідні. Дієслова термінові та нетермінові, динамічні та статичні.

Особові форми дієслова. Особа та число. Особа та число дієслова як категорії, що виражають певні характеристики суб'єкта. Три особи, два числа дієслова. Зв'язок значень особи та числа. Особові займенники як показники числа. Форма ІІІ особи однини теперішнього часу – єдина форма дієслова з граматичною флексією в англійській мові. Архаїчна форма другої особи однини. Особливості особових форм дієслова *to be*.

Часи. Теперішній, минулий, майбутній. Види: неозначений, тривалий, перфектний (доконаний), перфектно-тривалий.

Пасивна форма дії та пасивна форма стану.

Неособові форми дієслова (інфінітив, герундій, дієприкметник, дієприслівник), як форми, що поєднують в собі ознаки дієслова з ознаками інших частин мови.

Інфінітив. Вживання інфінітива у функції підмета: в препозиції до дієслова-присудка – проста структура; в постпозиції до дієслова-присудка – в конструкції з упереджувачим займенником. Вживання інфінітиву у функції предикатива в складному іменному присудку. Вживання інфінітиву у функції додатка.

Складний підмет з інфінітивом. Структура конструкції. Пасивна форма інфінітиву в цій конструкції. Вторинно-предикативний характер відношень між інфінітивом та іменником, що входять до конструкції.

Герундій. Вживання герундія та його функції у реченні.

Дієприкметники. Два типи дієприкметників: дієприкметник теперішнього часу (дієприкметник І), дієприкметник минулого часу (дієприкметник ІІ).

Дієприкметник І. Форми дієприкметника І перехідних дієслів: дійсна неозначена, перфектна, пасивна неозначена, перфектна. Форми дієприкметника І і неперехідних дієслів: неозначена, перфектна. Відносний характер вираження часу формами дієприкметника І. Вираження одночасності. Вираження безпосереднього передування неозначеною формою дієприкметника від дієслів руху, фізичного сприйняття та деяких інших. Ад'єктивні та адвербіальні ознаки дієприкметника І.

Прикметник. Основні синтаксичні функції прикметника: функція предикатива та функція означення. Прикметники якісні та відносні. Ступені порівняння прикметників: звичайний, вищий, найвищий.

Прислівник. Частина мови, яка передає ознаки дії (процесу), вираженої дієсловом, та ознаку властивості, вираженої прикметником чи іншим прислівником.

Класифікація прислівників за значенням: прислівники якості, прислівники міри й ступеню, прислівники обставинних значень – часу, частотності, місця, причин, наслідку, способу дії.

Займенник. Особові та присвійні займенники. Вказівні займенники. Зворотні займенники. Взаємні займенники. Неозначені займенники. Питальні займенники. Відносні і сполучникові займенники.

Речення – як одиниця мовлення, що складена із слів за граматичними правилами і виражає відносно завершену думку. Речення як складовий елемент монологічного та діалогічного мовлення.

Члени речення. Головні та другорядні члени речення. Склад речення: група підмета та група присудка. Двоскладне речення – стандартне речення англійської мови. Поняття простого, ускладненого та складного речення.

Розповідне речення. Стверджувальне розповідне речення. Заперечне розповідне речення. Порядок слів у простому розповідному реченні. Інтонація розповідного речення. Виділення центру повідомлення в розповідному реченні.

Питальне речення. Спонукальне речення. Окличне речення.

Просте речення. Підмет простого речення. Присудок простого речення. Додаток. Означення. Обставина. Відокремлені члени речення. Однорідні члени речення. Односкладове речення. Складносурядне речення. Складнопідрядне речення. Підрядне підметове речення. Предикативне підрядне речення. Додаткове підрядне речення. Означальне підрядне речення. Обставинне підрядне речення.

Пряма мова та її введення.

Непряма мова та її введення.

Аналіз художнього тексту. Аналіз змісту: дані про автора, сюжет, композиція, характеристика персонажів, ідейний зміст, висловлювання особистого ставлення до змісту тексту. Аналіз форми: граматичні засоби, лексичні засоби, тропи та їх лінгвостилістична інтерпретація.

Стилістичний аналіз художнього тексту. Стилістична нейтральність та стилістична забарвленість.

Лексичні експресивні засоби та стилістичні прийоми.

Синтаксичні експресивні засоби та стилістичні прийоми.

Інтерпретація тексту (відомості про автора твору, літературний напрям (в межах якого створено текст), тема та ідея тексту, композиція твору, стилістичні засоби, використані автором тощо).

Теми розмовної практики

1. Державний устрій України.
2. Географічний устрій України.
3. Великі міста України. Київ – столиця України; видатні місця Києва.
4. Система освіти в Україні.
5. Проблеми навколишнього середовища в Україні.
6. Роль вчителя у сучасному суспільстві.
7. Роль сім'ї у вихованні підростаючого покоління.
8. Спорт в житті людини.

9. Життя студентів (вища освіта в Україні, проблеми, перспективи).
10. Видатні письменники України.
11. Роль літератури у навчанні та вихованні.
12. Мистецтво в житті людини (музеї, виставки, театр, кіно, музика).
13. Національні свята в Україні.
14. Проблеми медичного обслуговування та охорони здоров'я в Україні.
15. Роль засобів масової інформації у сучасному житті (радіо, телебачення, газети, журнали, Інтернет).
16. Кіно, його вплив на життя людини.
17. Географічне положення Великобританії.
18. Економіка Великобританії.
19. Державний устрій Великобританії.
20. Столиця Великобританії.
21. Національні свята Великобританії.
22. Роль англійської мови у сучасному суспільстві.
23. Проблеми навколишнього середовища у Великобританії.
24. Видатні англійські письменники.
25. Географія США.
26. Великі міста США.
27. Національні свята та традиції США.
28. Проблеми навчання та виховання молодого покоління.
29. Видатні художники Великобританії.
30. Система освіти у Великобританії.

Лексикологія англійської мови

Зв'язок лексикології з іншими науками. Засоби збагачення словника. Словотворення. Класифікація суфіксів та префіксів. Значення слів. Поступова та миттєва зміна значення. Багатозначність. Запозичення. Класифікація запозичених слів. Фразеологія. Різноманітні класифікації фразеологічних

одиниць. Засоби формування фразеологічних одиниць. Синоніми та антоніми. Британський та американський варіанти англійської мови.

Теоретична граматики англійської мови

Лексичні та граматичні значення. Граматичні категорії. Типи морфем.

Іменник як частина мови. Класи іменників, їх граматичні категорії та властивості.

Дієслово як частина мови. Граматичні категорії числа та особи. Морфологічна та синтаксична класифікації дієслів. Категорія стану. Кількість станів в англійській мові. Типи пасивних конструкцій. Проблема перфектності та категорія виду.

Категорії речень. Типи речень. Речення як основна одиниця синтаксису. Основні та другорядні члени речення.

Методика навчання іноземної мови у початковій школі

Державний стандарт загальної початкової освіти (Іноземні мови). Принципи навчання іноземної мови. Перекладні методи в історії методики викладання іноземних мов. Оволодіння фонетичним матеріалом і особливості навчання фонетики за діючими підручниками англійської мови. Прямі й непрямі методи викладання іноземних мов. Цілі та завдання навчання монологічного мовлення у відповідності до вимог шкільної програми. Діалогічне мовлення як мета та засіб навчання. Аудіювання як вид мовленнєвої діяльності, як мета та засіб навчання. Етапи роботи над граматичним матеріалом у початковій школі. Роль граматичних навичок в оволодінні іноземною мовою. Вимоги до усного мовлення та читання на початковому етапі навчання англійської мови. Методика роботи над вимовою. Робота над лексичною стороною усного мовлення та читання на початковому ступені навчання іноземної мови. Позакласна робота з іноземної мови у початковій школі. Принципи інтенсивного навчання іноземної мови. Проблема відбору та організація лексичного матеріалу для навчання усного мовлення та читання.

Характеристика методів дослідження у методиці навчання іноземної мови. Основні етапи навчання молодших школярів техніки читання. Навчання граматичних явищ та їх реалізація у сучасних шкільних підручниках для початкової школи. Технічні засоби у навчанні іноземної мови. Планування уроку з іноземної мови. Методична характеристика діючих НМК для початкової школи. Зміст навчання лексики на початковому етапі. Зміст навчання діалогічного мовлення учнів. Навчання лексичних одиниць активного мінімуму. Зміст навчання граматики у початковій школі. Мета, зміст та засоби навчання іноземній мові на початковому ступені. Труднощі аудіювання та шляхи їх подолання. Урок іноземної мови в початковій школі. Вимоги до сучасного уроку. Контроль у навчанні іноземній мові у початковій школі (об'єкти, види, форми та прийоми контролю). Прийоми використання «Європейського мовного портфеля» у навчанні іноземної мови.

Література

1. Антрушина, Г.Б. Лексикология английского языка: Учебник и практикум для академического бакалавриата / Г.Б. Антрушина, О.В. Афанасьева, Н.Н. Морозова. - Люберцы: Юрайт, 2016. - 287 с.
2. Арнольд И.В. Стилистика. Современный английский язык / И.В. Арнольд. — М.: Флинта: Наука, 2010. — 383 с.
3. Бабенко Т. В. Методика навчання англійської мови в початковій школі : навч. посіб. / Т. В. Бабенко ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. - 2-е вид. - К. : Арістей, 2016. - 220 с.
4. Бабич, Г.Н. Lexicology: a Current Guide. Лексикология английского языка [Текст]: учебное пособие / Г.Н. Бабич. - 3-е изд., испр. (на англ. яз.). - М.: Флинта: Наука, 2008 г. - 200 с.
5. Беляева, И., В. Иностраный язык в сфере профессиональной коммуникации: комплексные учебные задания: Учебное пособие / И. В. Беляева, Е.Ю. Нестеренко, Т.И. Сорогина. - М.: Флинта, 2016. - 132 с.
6. Бублик А. О. Досвід країн Західної Європи у викладанні іноземних мов на початковому етапі [Електронний ресурс] / А. О. Бублик // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Серія: Філологічні науки / голов. ред. В. С. Курило. - Луганськ, 2012. - Вип. 14. - С. 158-163. - Режим доступу http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vlush/Filol/2012_14/22.pdf
7. Валігура О.Р. Стилистика англійської мови / О.Р.Валігура, О.Ю.Борецька. -Тернопіль: Лібра Терра, 2009. - 200с.

8. Гапонів А. Б. Лінгвокраїнознавство. Англомовні країни / А. Б. Гапонів, М. О. Возна. – Вінниця: Нова книга, 2018. – 352 с.
9. Гончарова О.А., Коноваленко Т.В. Новації у методичній підготовці майбутнього вчителя англійської мови / О.А. Гончарова, Т.В. Коноваленко // Університетська педагогічна освіта: історія, теорія і перспективи розвитку в умовах глобалізації: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 11 вересня 2015 р.) / За ред. проф. Л.М. Голубенко, проф. О.С. Цокур. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2015. – 290 с. – С. 154-157.
10. Гончарова О.А., Коноваленко Т.В. Методика навчання англійської мови дітей з особливими освітніми потребами (із досвіду проекту «шкільний вчитель нового покоління») / О.А. Гончарова, Т.В. Коноваленко // II Міжнародна науково-практична конференція «Інновації в сучасній освіті: український та світовий контекст», Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 18-19 квітня 2019 року. – С.26-29.
11. Гончарова О.А., Коноваленко Т.В. Реформування системи методичної підготовки майбутнього вчителя англійської мови (із досвіду проекту «шкільний вчитель нового покоління») / О.А. Гончарова, Т.В. Коноваленко // Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Інновації в освіті: сучасні підходи до професійного розвитку вчителів іноземних мов». – Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2016. – С.32-34
12. Гладкоскок Л. Г. English for Future Teachers of Primary School (Англійська мова для майбутніх вчителів початкової школи) навч. посібник / уклад. Л. Г. Гладкоскок. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2014. – 96 с.
13. Говорите на английском с удовольствием. X. Torsing Publishing House., 2011.
14. Граматика сучасної англійської мови. Практичний курс = Present-Day English Grammar. Practice Manual: підручник / А.А. Матійчак, Т.Л. Беленька, О.Д. Петренко, І.С. Мурадханян. – Чернівці: Друк Арт, 2017. – 296 с.
15. Гуревич В.В. Стилистика английского языка / В.В. Гуревич. – Флинта, 2019. – 72с.
16. Гусак Л. Є. Застосування методу асоціативних символів у процесі вивчення англійського лексичного матеріалу / Л. Є. Гусак // Наук. вісн. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки; [редкол.: І. О. Смолук та ін.]. – Луцьк, 2011. – № 17 : Педагогічні науки. – С. 15–19.
17. Допроєктне базове дослідження. Шкільний учитель нового покоління. Допроєктне базове дослідження (березень 2013 – березень 2014). – К.: Ленвіт, 2014. – 60с.
18. Елисеєва В.В. Лексикология английского языка: учебник / В.В. Елисеєва. – СПб: СПбГУ, 2003 — 80 с.

19. Єфімов Л.П. Стилистика англійської мови і дискурсивний аналіз. / Л.П.Єфімов, О.А.Ясінецька. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. – 240 с.
20. Знаменская Т.А. Стилистика английского языка. Основы курса / Т.А. Знаменская. – [3-е изд.]. – М.: Едиториал УРСС, 2005. – 208 с.
21. Каушанська В.Л. Граматика англійської мови / В.Л. Каушанська. – М., 2000. – 320 с.
22. Кухаренко В.А. Інтерпретація тексту / В.А. Кухаренко – Вінниця: «Нова книга», 2004. – 272 с.
23. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах («Академія») / Навчальний посібник. – Київ: Альма-матер. – 2015. – 328с.
24. Практический курс английского языка. 3 курс: учеб. Для студентов вузов / [В.Д. Аракин и др.]; под ред. В.Д. Аракина. – [4-е изд.]. – М.: Гуманитар. изд. центр ВЛАДОС, 2006. – 432 с.
25. Роулингс, А. Как заговорить на любом языке: Увлекательная методика, позволяющая быстро и эффективно выучить любой иностранный язык / А. Роулингс. – М.: КоЛибри, 2017. – 64 с.
26. Цегельська М. *Great Britain: Geography, History, Language.* / М. Цегельська. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. – 208 с.
27. Щукин, Анатолий Николаевич Методика преподавания иностранных языков. Учебник для студентов учреждений высшего образования / Щукин Анатолий Николаевич. – М.: Академия (Academia), 2015. – 234с.
28. Яковлева Л. М. Європейське мовне портфоліо / Л. М. Яковлева // Англ. мова та л-ра. – 2012. – № 34/36. – С. 2–3.
29. Bragg Melvyn. *The Adventure of English. The Biography of a Language/ Melvyn Bragg.* – New York: Arcade Publishin g, 2011. – 336 p.
30. Galperin I. R. *English Stylistics / I. R. Galperin.* – URSS. – 2016. – 336p.
31. Goncharova O.A., Konovalenko T.V. Main tendencies of the development of the pre-service language teacher education in Ukraine / O.A. Goncharova, T.V. Konovalenko // *World of Science. Multidisciplinary Scientific Edition* ISSN 2413-1032 – №1 (29), Vol.5, January 2018, Warsaw, Poland p. 7-10
32. Verba L. *History of the English language/ L.Verba.* –Vinnytsa: Nova Knyha, 2012.–296 p.

Структура екзаменаційного білета

з державного комплексного екзамену з іноземної мови та методики

її навчання

1. Інтерпретація тексту (лексико-граматичний аналіз).
2. Розмовна тема.
3. Питання з теоретичних дисциплін: Лексикологія англійської мови, Теоретична граматики англійської мови.
4. Питання з дисципліни: Методика викладання іноземної мови у початковій школі.

Критерії оцінювання відповідей студентів на державному комплексному екзамені з іноземної мови та методики її навчання

Спеціальність: Початкова освіта. Спеціалізація: Іноземна мова

Шкала оцінювання відповідей

Завдання екзаменаційного білету	Максимальна кількість отриманих балів
Інтерпретація тексту (лексико-граматичний аналіз)	25 балів
Розмовна тема	25 балів
Питання з теоретичних дисциплін: Лексикологія англійської мови, Історія літератури країни, мова якої вивчається, Теоретична граматики англійської мови.	25 балів
Питання з дисципліни: Методика викладання іноземної мови у початковій школі	25 балів
Загалом	100 балів

1. Інтерпретація тексту (лексико-граматичний аналіз) Максимальна кількість балів – 25

Критерії оцінювання відповіді студента	Кількість балів
Глибина розуміння запропонованого уривку художнього тексту	5 балів
Аналіз структури тексту, виокремлення логічних частин	5 балів
Повнота розкриття стилістичних особливостей художнього тексту	5 балів
Виокремлення основної ідеї тексту, висловлення власної думки з цього приводу	5 балів

Лексико-граматичний аналіз (виокремлення та пояснення використаних автором граматичних структур, аналіз вибору автором тієї чи іншої лексики, наявність лексичних кліше)	5 балів
--	---------

2. Розмовна тема. Максимальна кількість балів – 25

Критерії оцінювання відповіді студента	Кількість балів
Сформованість фонетичних навичок говоріння, наявність або відсутність помилок у вимові, інтонації	5 балів
Вірне використання граматичних конструкцій	5 балів
Змістовність матеріалу, який викладається	5 балів
Лексичне збагачення мовленнєвого матеріалу	5 балів
Швидкість та чіткість мовлення студента	5 балів

3. Питання з теоретичних дисциплін: Лексикологія англійської мови, Історія літератури країни, мова якої вивчається, Теоретична граматики англійської мови.

Максимальна кількість балів – 25

Критерії оцінювання відповіді студента	Кількість балів
Повнота викладення матеріалу, висвітлення основ проблеми.	5 балів
Оперування теоретичними поняттями	5 балів
Підкріплення теоретичного матеріалу практичними прикладами	5 балів
Вміння робити логічні висновки	5 балів
Зв'язок питання з іншими питаннями курсу та з суміжними дисциплінами	5 балів

4. Питання з дисципліни: Методика навчання іноземної мови у початковій школі. Максимальна кількість балів – 25

А) теоретичне питання – 10 балів

Критерії оцінювання відповіді студента	Кількість балів
Повнота викладення матеріалу, висвітлення теоретичних основ проблеми, аналіз досліджень сучасних науковців та методистів, аналіз та врахування сучасних програм	2 бали

Оперування методичними поняттями	2 бали
Підкріплення теоретичного матеріалу практичними прикладами	2 бали
Вміння робити логічні висновки	2 бали
Послідовність та логічність викладення теоретичного матеріалу, зв'язок теорії з практичною діяльністю вчителя іноземної мови	2 бали

Б) практичне питання (фрагмент) – 15 балів

Критерії оцінювання відповіді студента	Кількість балів
Постановка мети та завдань фрагменту уроку, виокремлення етапів фрагменту уроку, складання плану	5 балів
Новаторських підхід до виконання завдання, використання інноваційних прийомів викладання матеріалу	5 балів
Презентація фрагменту (манера триматися, мовлення студента, використання наочності)	5 балів

Максимальна кількість отриманих балів складає – 100

90-100 балів «відмінно»

Студент повністю розкриває зміст отриманого білета, демонструє глибокі теоретичні знання, грамотно оперує термінологією, послідовно та логічно викладає матеріал, доречно використовує отримані знання з методики викладання іноземної мови, на високому методичному рівні демонструє фрагменти уроків.

74-89 балів «добре»

Студент достатньо розкриває зміст отриманого білета, демонструє наявність теоретичних знань, показую навички роботи з підручниками з іноземної мови, доречно використовує отримані знання з методики викладання іноземної мови, на достатньому методичному рівні демонструє фрагменти уроків, припускаючись незначних помилок.

73-60 балів «задовільно»

Студент викладає зміст теоретичних питань фрагментарно, не завжди дотримуючись логіки та послідовності у своєму виступі, надаючи визначення теоретичних понять, припускається помилок та неточностей, які суттєво

впливають на конкретний зміст, демонструє недостатній рівень розвиненості професійних навичок та вмінь.

59-35 балів «незадовільно»

Студент не розкриває зміст теоретичних питань білету, не володіє методами та прийомами планування фрагментів уроків, не обізнаний щодо основних понять, не впорався з практичними завданнями.

Еталонна відповідь

Білет № _____

1. Text interpretation: Alan Sillitoe "Key to the Door", p. 44-48.

The extract under the analysis is taken from the book "Key to the door". The author of the book is the English writer Allan Sillitoe. He came from a poor working class family, earning his living at an early age. In the middle of the 50th of the last century he tried his hand at writing.

He wrote from his experience, as a critic of social ills in the genre of the novel.

The extract tells about the life and problems of a young British couple that had just got married, Vera and Seaton, coming from the poorest sector of public. Vera feeling lonely and bored went to visit her parents while her husband was at work. She reflected upon their family life. It was not happy. Her husband frustrated her expectations as he appeared to have a very hot tempered character and they also didn't have much in common, they even had nothing in common to talk

Coming back home she found her husband enraged. There was a smell of a quarrel in the air.

In this extract the author raises urgent social and family problems. He shows how they are interconnected.

He speaks about hard work of common people; he often refers to it as slavery. The work of women which was very low paid and the hard work of men with low wages too.

The young married couple could hardly make two ends meet.

I think that the main idea of the extract is in the name of the book "Key to the door". The author makes the reader look for the answer what and where is the key to the happy family life door. He shows that the plenty of problems are also involved such as social position, education, cultural level of people.

He proves that, it is important not just to marry, because it is economically difficult to live alone, but to find a partner with common interests and base your life on love and mutual understanding.

The extract is a third person narration.

The narration is interlaced with descriptive passages and dialogues of the main characters.

The author gives an account of events mixed up with ironical portrayal of the society and the husband of the family through the emotions and feelings of a young woman, Vera.

Thus prevailing tone of the whole extract is pessimistic, ironical, emotional and tense.

The extract naturally falls into three logical parts

In the first part – an introduction – the author sets boring mood. He introduces the main character of the extract - a young wife Vera.

He creates this boring atmosphere introducing words with negative connotation such as: unable, dull, tired and epithets like empty day.

The second part of the extract is the development of the plot. On her way back home Vera recollects some episodes of her family life and how it had affected her position in society.

In this part the author gives ironical and gloomy depiction of the events. He shows that Vera is dissatisfied with her life. She doesn't love her husband. She thinks about him with irony and disrespect. The usage of the ironical, even satirical comparison emphasize the effect, for example: Seaton seemed too much of numbskull to talk about and the usage of the metonymy numbskull was and the epithet blackcloaked (тараканий) enforces it even more. It is not only disrespect it is already almost hatred. They were different. She hated when he swore. The writer stresses it with the hyperbole: He swore with such awful care....

The author shows that the young woman is lonely in the society. Work at the factory was the only work for a woman and it was hard, unbearable, miserable – we see it from the metaphors - slaving under the forewoman's eyes, cat-calling to each other above the noise.

Marriage as a higher plane of the society respect is a failor . The author proves that marriage as it used to be at that time couldn't change a woman's life for the better.

She had no understanding with her husband, no understanding with her mother and father; economically she depended on her husband but she couldn't live with him, and there was no way out of situation. The author uses the proverb 'you've made your bed so lie on it' and it goes to prove what I have said above.

The third part of the extract is the climax. Vera came home and found her husband angry. In this part the author creates a very tense atmosphere. He describes the quarrel between the wife and the husband. This part is narrated by the author. The author builds up the atmosphere of misunderstanding and tension, hatred using repetition of the words anger and its derivative – angry several times throughout this part of the text.

To create the tone of dissatisfaction and misunderstanding, he again uses words with negative prefixes – unbending, undeserved, unreason, detested, and there are a lot of sentences with negation in speech of wife – didn't do, neither am I, couldn't you cook it? didn't you see?, to show that the young woman can't accept this life, all her heart is against it.

The conflict of the quarrel is build up with such epithets as hateful silence, unbending anger, blind unreason, bleeding meal, dirty talk ; metaphors - a bare event of a meal, a vivid flower of swearing, and Simile: plain as black and white – strengthen the effect. This part is dynamic. It's a quarrel. Arguments are short and quick. To create this effect the author uses short sentences: looked round the room, clean, tidy, little complain. She doesn't listen to the husband. She only thinks about her life and her position in it: "she isn't a prisoner and she has a right to go out ; she had left everything for him to cook dinner".

Her husband hears nothing about it. He doesn't get the point of the wife either. He is busy with his problems: "he works hard, he makes money, he gives it to her and it's her duty – to cook the dinner and serve it".

Again we come across short sentences. To enforce the mood of misunderstanding quarrel the author uses parallel constructions 'Don't you know that I'm not much of a scholar' at the beginning of the quarrel and at the end of it. These are the words of the husband. The author also suspends tension describing the verbal behaviour of the husband: at the beginning he muttered, then he shouted then he burst into a vivid flower of swearing – this metaphor is the climax of the quarrel. At the end he spoke calmly almost laughing.

We see that the author sympathizes with the wife. He takes sides with her. He describes her with such words: she was intrigued at first, afraid, protested, she said in a pleasant voice, said with tears in her eyes - thus the author depicts her as a person who could control her temper, and it was Vera, who stopped the quarrel and turned her husband from anger to calm words. She kept to the defending tactics during the quarrel and repetition of the parallel construction: "a note she had left for him", "I left a note", "I left everything for you", "I left a note to tell you" - emphasizes the effect.

The author also characterizes the couple through their speech. We can see that both of them hadn't got any good education there are grammatical mistakes in their speech, such as: He don't even wait, to cook summate for tea

There are some mistakes in pronunciation where've you bin, summat, Nowt, I've towed you.

There are a lot of slang words in their speech: quid, bob - instead of money.

There are a lot of ellipses Five, What tea? and so on... which are characteristics for a spoken English.

The speech characteristics of a husband shows that he belonged to the workers, who had a habit of using swearing words and the Seaton's speech is full of them.

I like this story as it describes the problems of the family. I think it is a true-life, vivid description.

The writer portrays the family where the young people live without love, respect and understanding to each other. Every one hears and listens their own problems. The reason of the quarrel is not important.

As for me I take sides with the wife. I think she did everything to please her husband. He had to do only one thing - to tell directly at the very beginning of their talk that he couldn't cook and there could be no quarrel and misunderstanding. But he kept saying He was not a scholar, he wasn't a professor! He had just to say he couldn't cook. As I see it, his aim was to teach his wife a lesson: I make money – it's not my business to do any kind of housework.

2. Speak on the topic: "The role of the family in the modern society"

I am sure the word family is very important for every person. As a child you bathe in your parent's and grandparent's love and you feel protected. As a teenager you find understanding and support in the family. In the middle ages you give your care and love for your own children and old parents and when you become old you get this care, attention and love from your own children and grandchildren.

It is very difficult to estimate the role of the family in our life. I think that no one society, state community would be able to survive, without a family.

First of all a family is the school of life where a child first meets with the world. Family opens the gates of exploration and learning of small people, as well as the gates of the endless ocean of knowledge. It goes without saying that a family school is based on love. A child receives love and he is taught to give this love back to parents, friends, people, animals, nature. Family also teaches to do everything with love and care. But this school raises a lot of problems to solve and we solve them during the whole life till the rest of it.

I hope you understand me very well that it would be difficult, even impossible to name all these problems.

I'd like to analyze just a few of them.

At present in our mass media and books we can come across heated debates about the generation gap, which means that people of different ages belong to different cultures and they have different tastes, interests, habits and way of life. I believe this leads to misunderstanding of parents and children.

Another great and very important complex of problems is also connected with children. Parents should first raise them, give them everything they need for a decent life, I mean – food, cloths, cozy home. Second they should give a very good education.

But on the top of everything, as I have told, is to teach them to be human. To love God and respect and love people, to live in harmony with nature, adequately estimate themselves. To reach all those goals parents should first of all serve a good example for their children, give them a lot of attention and at the same time independence.

3. The Pronoun, its classes, grammatical categories and functions in the sentence.

Any part of speech is characterized by meaning, form and function.

The pronoun is a part of speech which points out subjects and their qualities without naming them. But there is no uniformity of morphological and syntactical characteristics in the groups of pronouns. Some pronouns have the grammatical categories of person, gender, case and number. Pronouns fall under the following groups:

1. Personal: I, he, she, it, we, you, they
2. Possessive: my, his her, its our, your, their, mine, his, hers, ours, yours, theirs.
3. Reflexive: myself, himself, herself, itself, ourselves, yourself, yourselves, themselves.
4. Reciprocal: each other, one another
5. Demonstrative: this (these), that (those), the same, such
6. Interrogative: who, whose, what, which
7. Relative: who, whose, which, that, as
8. Conjunctive: who, whose, what, which
9. Definite: each, every, everybody, everyone, everything, all, either, both, other, another
10. Indefinite: some, any, somebody, anybody, something, anything, someone, anyone

11. Negative: no, none, neither, nobody, no one, nothing

Personal pronouns have the grammatical categories of person, case number, and in the third person singular) gender.

The personal pronouns have two cases –

nominative case: I, he, she, it, we, you, they;

objective case: me, him, her, it, us, you, them

The objective case is expressed by suppletive forms of: I (me), he (him), she (her), we(us)...The personal pronouns have 2 numbers: singular (I, he, she, it) and plural (we, they). The pronouns of the third person (he, she) distinguish gender (masculine, feminine). Personal pronouns may have different functions in the sentence those of subject, object, predicative: I am a teacher. He met her at the station. It's me.

Possessive pronouns have functions of person, number and gender. They have 2 forms (dependent and independent (or absolute))

Dependent or conjoint form:

	1 st person	2 nd person	3 ^d person
Singular	My	Your	His, her, its
Plural	Our		their

Independent or absolute form

	1 st person	2 nd person	3 ^d person
Singular	Mine	Yours	His, her, its
Plural	Ours		theirs

The conjoint form is followed by the noun and is used as an attribute: *He looked back at his son*

The absolute form isn't. It may be used as subject predicative and object

Reflexive pronouns have the categories of person, number and gender in the third person singular

	1 st person	2 nd person	3 ^d person
Singular	Myself	yourself	Himself, herself, itself
Plural	Ourselves	yourselves	themselves

They refer to the subjects in which they are used

They can be used as predicative: *She was herself again.*

They can be used to form reflexive voice, object, attribute.

Demonstrative pronouns are this(these), that(those), such, (the) same. This and that have 2 forms of numbers. This and That may be applied to the persons and both to persons and things.

Such *Who could boast of such a beautiful thing.* (attribute)

Same is used with the definite article

Demonstrative pronouns may be used as subjects, predicative, objects, attributes.

Interrogative pronouns are used to form special question.

They are: who, whose, what, which.

Who has the category of case. The nominative case – who, the objective – whom. Who refers to human beings. What refers to things. Which has a selective meaning.

Functions: subject, predicative, object, attribute.

Who has seeing you? -subject

Who is he? -predicative

Whom do you mean? -object

Which day is it today? -attribute

Relative pronouns introduce attributive clauses.

They are: who, whose, which, that.

Functions: subject- *There is a man who wants to see you.*

object – *I have taken nothing that you can give me.*

Conjunctive pronouns (who, whose, what, which) have conjunctive power introducing subordinate clauses.

I don't want to hear what you've come for. - object clause

That's exactly what you have got. – predicative clause

In the clause they perform different functions (subject, predicative, attribute, object)

Definite pronouns all, each, every, everybody, everyone, everything, either, both, other, another.

All – has generalizing meaning, pointing to the group. Functions: subject, predicative, object, attribute .

Both – point out 2 persons or things. Each, every, everybody, everyone, everything refer to all the members of group.

Everybody, everyone have two cases: the common case (may be used as subject and object), the genitive case of everyone, everybody is used as attribute.

Other, another have two numbers: singular and plural – others, others.

Indefinite pronouns some, any, one and their derivatives. Somebody, anybody, someone, anyone have two cases: the common case and genitive case.

Some and its derivatives are used in affirmative sentences.

Any and its derivatives are used in interrogative and negative sentences. In affirmative sentences any means – будь-який. Functions: subject, object, predicative, attribute.

One may be used as a word substitution in plural.

Negative pronouns no one, neither, nothing, none, nobody may be used in genitive case. Function: subject, attribute, object.

4. Дайте визначення ролі фонетики в навчанні іноземної мови, основної мети навчання фонетики.

Основою будь-якої мови є звук. Багато років мова існувала лише у звуковій формі. Письмовий код виник набагато пізніше як відображення звукової мови. Всі види МД базуються на звуках. Роль звукових компонентів

дуже важлива і в письмовому мовленні. Моторна теорія мовлення підкреслює роль кінестезій у письмовому мовленні: ми проговорюємо про себе те, що пишемо і читаємо. Оволодіння усним мовленням та читанням уголос взагалі неможливе без стійких слуховимовних та ритміко-інтонаційних навичок.

Навчання фонетичного матеріалу у початковій школі передбачає оволодіння учнями всіма звуками і звукосполученнями вивчуваної іноземної мови, наголосом та основними інтонаційними моделями (інтонемами) найбільш поширених типів простих і складних речень.

Існує кілька критеріїв відбору фонетичного мінімуму. За ступенем труднощі фонетичного явища об'єктом спеціального засвоєння при навчанні вимови є лише ті, що являють для учнів певні труднощі; за критерієм відповідності потребам спілкування до мінімуму в першу чергу включаються ті звуки та інтонеми, що виконують у мовленні смислорозпізнавальну функцію; за критерієм нормативності з фонетичного мінімуму для середніх навчальних закладів вилучаються всілякі відхилення від норми, а об'єктом навчання виступає повний стиль зразкової літературної вимови (за еталон береться вимова дикторів (коментаторів радіо і телебачення).

Вимоги до вимови учнів початкової школи

Основними вимогами до вимови учнів є фонематичність та швидкість. Фонематичність передбачає ступінь правильності фонетичного оформлення мовлення, достатню для того, щоб воно було зрозумілим для співрозмовника; швидкість — ступінь автоматизованості вимовних навичок, яка дозволяє учням говорити в нормальному (середньо-нормальному) темпі мовлення (для англійської мови — 130-150 слів на хвилину).

У початковій школі дуже важко досягти безпомилковості та аутентичності вимови учнів. Тому вимоги до вимови учнів визначають, виходячи з принципу апроксимації, тобто наближення до правильної вимови. З цією метою обмежується обсяг фонетичного матеріалу, що вивчається, а також допускається деяке зниження якості вимови окремих звуків та інтонаційних моделей. Апроксимована вимова — це така вимова, в якій, як і в літературній вимові, відсутні фонологічні помилки, але яка, на відміну від літературної вимови, допускає нефонологічні помилки, тобто такі, що не заважають розуміти усні висловлювання та прочитане вголос цією мовою.

При навчанні іншомовної вимови слід враховувати, що учні вже володіють звуковими засобами рідної мови та, в багатьох випадках, і другої мови (в Україні — української і російської, української і польської, української і угорської тощо). З одного боку, це допомагає в оволодінні вимовою нової (іноземної) мови, з іншого — викликає певні труднощі, викликані інтерференцією рідної мови. Так, типовою помилкою для україномовних та російськомовних учнів є недотримання довготи голосних у німецькій та англійській мовах, бо у рідній мові довгота не має смислорозрізнавального характеру. Джерелом помилок в інтонації є, наприклад, відсутність в українській і російській мовах високого початку та різкого падіння у спадному тоні, що характерно для англійського мовлення. Таким чином, у плані навчання вимови вчитель повинен скоректувати ті фонетичні навички, що вже є

в учнів, у відповідності до фонетичної системи нової мови та доповнити її тими елементами вимови, які відсутні в рідній або другій мові учнів.

Для нейтралізації негативного впливу фонетичних навичок рідної мови навчання іншомовної вимови має будуватися на основі порівняльного аналізу фонологічних систем рідної та іноземної мов, що є одним з важливих спеціальних принципів навчання фонетичного матеріалу. Це дозволяє передбачити можливі труднощі і тим самим знайти шляхи їх подолання, які визначатимуть характер пояснень учителя та вправи, що матимуть місце у навчальному процесі.

У зв'язку з тим, що репродукція звукового потоку обов'язково супроводжується контролем з боку слухового аналізатора, у пам'яті того, хто говорить, мають бути наявні відповідні акустичні образи. Це вимагає одночасного створення слухових (акустичних) та мовномоторних образів слів.

Враховуючи труднощі, з якими зустрічається учень при оволодінні вимовою іноземної мови, у процесі навчання доцільно використовувати імітаційний та аналітичний методи одночасно (пояснення та аналіз слід використовувати в такій мірі, в якій вони можуть бути корисні учням для розуміння особливостей фонетичного явища і полегшення його засвоєння) Такий метод одержав назву аналітико-імітаційного.

Метою навчання фонетичного матеріалу в початковій школі є формування слуховимовних і ритміко-інтонаційних навичок (на апроксимованому рівні). Під слуховимовними навичками мовлення розуміють "навички фонемно правильної вимови всіх звуків у потоці мовлення та розуміння всіх звуків при аудіюванні мовлення".

Ритміко-інтонаційні навички — це "навички інтонаційно і ритмічно правильного оформлення мовлення і, відповідно, розуміння мовлення інших людей.

Як впливає з цього визначення, фонетичні навички передбачають як автоматизовану рецепцію звуків (так званий "фонематичний слух") та інтоном (за аналогією з фонематичним — "інтонаційний слух"), так і їх (ре) продукцію — артикуляцію та інтонування.

Всі навички вимови (так само як граматичні та лексичні) мають характеризуватися якість автоматизованості, гнучкості й сталості і формуватися поетапно.

Навчання вимови. Навчання вимови в початковій школі — одне з основних завдань, оскільки на початковому етапі вивчення іноземної мови формуються основні механізми легше, ніж у майбутньому коригувати фонетичні помилки.

Підкреслимо, що добре сформовані навички вимови мають велике значення не тільки в плані говоріння, але й розуміння мовлення, оскільки той, хто сприймає інформацію, спирається на вже відомі йому звукові образи.

Фонемі подібного ряду хоча й не тотожні фонемам рідної мови, проте за артикуляцією мало відрізняються від них. Фонемі близького ряду за деякими елементами артикуляції дуже подібні до фонем рідної мови, а за деякими — значно відрізняються від них. Фонемі далекого ряду не мають аналогів у рідній мові.

Навчаючи англійської мови, слід ураховувати особливості фонем. Так, фонема можна включати у мовлення учнів без спеціальної роботи над ними. Вводячи групи, треба спиратися на подібні елементи, підкреслюючи відмінність між фонемами рідної та англійської мов. Ці фонемати потребують особливої уваги, оскільки учні часто підміняють їх фонемами рідної мови. Фонемати третьої групи легко відрізняються від звуків рідної мови при сприйманні їх на слух, але для оволодіння їх вимовою треба докладно пояснити відповідний артикуляційний уклад.

Учні початкової школи мають здібності до імітації, що широко використовується під введення й опрацювання звуків англійської мови.